

Herstošice (více lokalit)

- stovky rostlin v mozaice smilkových a moliniových luk a vřesovišť 1km SV od obce Herstošice (kolem kóty 654 m n.m.) Loc: 50°08'55.1"N, 13°06'46.3"E
- desítky rostlin kolem Herstošického rybníka 0,5 km SV od obce Herstošice Loc: (50°08'51.9"N, 13°06'27.9"E)
- kolem 100 rostlin na vřesovišti cca 0,6 km SZ od obce Herstošice (Loc: 50°08'56.8"N, 13°05'40.0"E)

Použitá literatura:

- Broum M. (2002): Dourovské hory (K0117), závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd. - Ms., 28 pp.; [Depon. in: AOPK ČR, Praha].
- Dostál J. (1989): Nová květina ČSSR 2. díl, Academia, Praha, 1548 pp.
- Kashefi J. et Vánky K. (2004): Short communication Microbotryum scolymi, a rare smut fungus new for Greece. - Journal of Plant Pathology, 86 (2): 157-159.
- Michálek J. (1995): Červený seznam ohrožené květeny Dourovských hor (základní verze). - Studie pro MŽP ČR vypracována s podporou MK ČR v rámci projektu Biodiverzita Dourovských hor. - Ms., 143 pp.; [Depon. in: Okresní muzeum Sokolov].
- Prillinger H., Deml G., Dörfler Ch., Laaser G. et Lockau W. (1991): A contribution to the systematics and evolution of higher fungi: Yeast-types in the Basidiomycetes. Part II: Microbotryum type. Botanica Acta 104: 5 - 17.
- Procházka F. et Holub J (2000): Červený seznam cévnatých rostlin České republiky. Preslia, 72:187-230
- Slavík B. et Štěpánková J. [eds.] (2004): Květina České republiky.7. [Flora of the Czech Republic.] - Ed. Academia, Praha, 767 p., 128 tab., 53 map., 1 photo color.
- Vánky K. (1998): The genus Microbotryum (smut fungi). - Mycotaxon, 67: 33-60.

Petr Krásá

AOPK ČR, středisko Karlovy Vary

Třetí největší dub v Karlovanském kraji a jedna lipová poznámka

Je zvykem, že největší stromy, ať už nejstarší, nejstarší, někdy nejvyšší, jsou chráněné jako stromy památné (podle českého zákona o ochraně přírody a krajiny). Občas se ale najde strom opravdu úctyhodných rozměrů, který na své objevení a ochranu teprve čeká.

V letošní zimě jsem při pracovních cestách krajem projížděl okolím jesenické přehrady a jen jako unavený spolujezdec zpětně zaznamenal obrovský dub. Po opakovanej návštěvě jsem zjistil, že jde o mohutný dub letní (*Quercus robur*), který roste ve vsi Slapany nad levým břehem Odravy, asi 1,3 km západoseverozápadně

Dub u Starého Hroznatova. Foto Petr Krásá.

od Starého Hrožňatova, jižně od Chebu. Strom je pravidelného růstu s válcovitým kmenem a vejcovitou korunou. Obvod kmene měří v 1,3 m nad zemí 600 cm a výška stromu je 25 m. Roste na soukromém pozemku, dnes již oploceném. Majitel strom nepřekáží, porazit jej nechce, ba dokonce je na něj trochu pyšný. Je však s podivem, že tento obr, patřící mezi největší známé duby v kraji, unikal pozornosti a byl do nedávné doby téměř „utajen“. Rozhodně by neměl nadále chybět v zařazení mezi památné stromy Čech a měl by být chráněn, vždyť je dostatečně zdravý a vitální. Připomeňme jen, že největším je Körnerův dub v Dalovicích s obvodem kmene 840 cm, za ním následuje Valdštejnův dub v Okrouhlé s obvodem kmene 678 cm a dub U oříšku na Třísekersku s obvodem 644 cm.

To, že ne všechny pěkné staré stromy jsou chráněné, může potvrdit také jedna z největších lip Chebska, alespoň donedávna. V únoru 2003 jsme s Jaroslavem Michálkem při objízdění

Bývalá lípa v Kozlech. Foto Petr Krása.

starých stromů narazili na neznámou obrovskou lípu, která opět zůstávala širší veřejnosti a seznamu památných stromů utajena. Lípa malolistá (*Tilia cordata*) rostla na soukromé zahradě vedle staré hrázděnky ve vsi Kozly (asi 3 km jihovýchodně od Starého Hrožňatova). Tehdy měla lípa rozsáhlou kmenovou dutinu, kterou kdysi někdo vypálil ohněm, koruně chyběl hlavní středový terminál, a tak funkce kosterních větví nahradily větve vyrůstající z horního okraje dutého kmene. Přesto lípa splývala dostatečnou vitalitou a měla perspektivu dotvářet ráz vsi další desetiletí. Majitel opravující hrázděnku strom obdivoval a jistě jej měl rád. Bohužel asi po roce tiskem proběhla zpráva, že tento strom shořel. V letošním roce jsem se na zbytky stromu jel podívat a je z nich zřejmé, že tentokrát lípa požár neprežila.

Literatura:

Němc, J. (2003): Památné stromy v Čechách, na Moravě, ve Slezsku. – Olympia, Praha.

www.starestromy.cz

Barbora Nováková
ZO ČSOP Kladská

Vzdělávací a informační centrum ZO ČSOP Kladská

Dne 1. září 2006 vzniklo Vzdělávací a informační centrum ZO ČSOP Kladská. Jeho hlavní náplní bude především environmentální vzdělávání, výchova a osvěta veřejnosti v CHKO Slavkovský a CHKO Český les. Sídlí v budově Městského muzea v Mariánských Lázních.